

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za rok 2013

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy. Wymienione powyżej ustawy szczegółowo określają zadania, które gmina powinna realizować w formie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Wypełniając postanowienia w/w ustaw Rada Miejska w Bystrzycy Kłodzkiej w formie Uchwały Nr XXXV/62/12 z dnia 29 października 2012 roku uchwaliła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Plan wydatków na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 opiewał na kwotę: - **wpływy za wydane zezwolenia : 370.000,00 zł.** w tym :

w tym dział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi to kwota **342.200 złotych**
a dział 85153 – zwalczanie narkomanii – **27.800 - złotych.**

Przystępując do realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych konieczne jest określenie terminu „profilaktyka” oraz jego związku z zakresem podejmowanych w ramach niniejszego programu działań.

W rozumieniu potocznym „profilaktyka to zapobieganie zidentyfikowanym i spodziewanym zagrożeniom poprzez przedsięwzięcie działań mających na celu niedopuszczenie do negatywnie ocenianych przekształceń istniejącego stanu rzeczy. Odpowiednio do stopnia ryzyka profilaktyka prowadzona jest na trzech poziomach:

- pierwszorzędowa – adresowana do grupy niskiego ryzyka; działaniami prewencyjnymi obejmuje się szerokie, nie zdiagnozowane populacje;
- drugorzędowa – adresowana do grupy podwyższonego ryzyka;
- trzeciorzędowa – adresowana do grupy wysokiego ryzyka.”¹

¹ („Profilaktyka w środowisku lokalnym” pod red. G. Świątkiewicz).

Część Merytoryczna:

Rozdział I - Profilaktyka pierwszorzędowa

Promocja zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji, dostarczenie informacji nt. skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwienie dokonania racjonalnego wyboru, pomoc w rozwijaniu umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętności zaspokajania potrzeb np. przynależności, miłości, umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia itp.), stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozwalającą realizować potrzebę rozwijania zainteresowań, aktywności, sukcesu;

Profilaktyka pierwszorzędowa obejmuje działania związane z ogółem zachowań ryzykownych (różnorodne zagrożenia: sięganie po używki każdego rodzaju, skłonność do ulegania destrukcyjnym zachowaniom itp.), ponieważ wszystkie one mogą prowadzić do pojawienia się problemów związanych właśnie z alkoholem – zażywanie alkoholu zwykle pojawia się w kontekście innych problemów: społecznych, o podłożu psychologicznym itp., a także równoległe z innymi substancjami psychoaktywnymi.

W naszej gminie jest to prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym realizacji programów dotyczących działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1.1. Działalność informacyjno – edukacyjna.

Realizator: Realizator:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej.

W roku 2013 w ramach realizowanego zadania gmina Bystrzyca Kłodzka uczestniczyła w

1) ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych:

„**Zachowaj Trzeźwy Umysł**”, ukierunkowanej na wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz zapobieganie zachowaniom ryzykownym. W ramach kampanii przeprowadzono konkurs fotograficzny dla uczniów z gimnazjum w Bystrzycy Kł. i w Wilkanowie.

„**Postaw na rodzinę**”, w ramach kampanii przeprowadzono konkurs plastyczny dla uczniów ze szkół podstawowych. Wręczenie nagród z obu konkursów odbyło się w Długopolu Zd. podczas Pikniku Świętojańskiego. Prace wykorzystano do zrobienia wystawy w Ośrodku Pomocy Społecznej. (36 osób)

„**Odpowiedzialny Kierowca**”- materiały kampanii zostały wykorzystane do zajęć szkolnych z dziećmi i do egzaminu na kartę rowerową.

„Reaguj na przemoc” - ulotki, broszury i plakaty posłużyły do działalności edukacyjno-informacyjnej na terenie naszej gminy.

Informacje i ulotki edukacyjno – profilaktyczne otrzymane w ramach materiałów kampanii zostały przekazane do wszystkich szkół i instytucji na terenie naszej gminy.

2)w maju 2013 roku w szkołach podstawowych Pracownia Profilaktyczna „Krokus” z Krakowa przedstawiła warsztaty pt. **„Cyberprzemoc”** Przedstawienie obejrzało około **120 uczniów**.

1.2. Szkolenie wybranych grup zawodowych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki.

W dniach 26-28 sierpnia 2013 r. w Karpaczu, odbyła się ogólnopolska konferencja szkoleniowa – **„Perspektywy leczenia odwykowego”**. Uczestniczyła w niej jedna osoba z naszej gminy.

Rozdział II - Profilaktyka drugorzędowa

Profilaktyka drugorzędowa obejmuje działania związane ze zmniejszaniem szkód doznawanych na skutek zażywania alkoholu przez inne osoby z otoczenia, zapobieganie i zmniejszanie szkód, które aktualnie występują w życiu osób w związku z zażywaniem przez nie alkoholu - ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych, zapobieganie przyszłym szkodom, w tym uzależnieniu od alkoholu, które mogą się pojawić po dłuższym zażywaniu;

Jest to udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2.1.Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą zaniedbaną wychowawczo, oraz uczniami z problemami adaptacyjnymi w środowisku szkolnym i rodzinnym

Realizator:

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Bystrzycy Kłodzkiej.

Działania Profilaktyki II – rządowej wymierzone są w grupy społeczne o najwyższym ryzyku wystąpienia uzależnienia. Celem tych działań jest zmniejszenie ryzyka wystąpienia uzależnienia w tych grupach.

Zajęcia w TPD mają charakter grupowy, pomagają dziecku odnaleźć się w społeczeństwie, dają szansę uczenia się umiejętności społecznie pożądanych, uczenia się współpracy i odpowiedzialności a także tworzenie pozytywnego obrazu samego siebie. TPD w Bystrzycy Kłodzkiej prowadzi Środowiskowe Ognisko Wychowawcze, gdzie w 2013 roku zapisanych było 30 dzieci z rodzin z problemami uzależnień i bezrobocia. Ognisko jest placówką dla dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 13 lat z utrudnioną socjalizacją, z

zaburzeniami zachowania, mających trudności w nauce, wychowujących się w trudnych warunkach materialnych i wychowawczych.

2.2. Pomoc dla rodzin ponoszących konsekwencje uzależnień

Realizator:

Bystrzyckie Stowarzyszenie Dobroczynne.

GRUPA WSPARCIA DLA WSPÓLUZALEŻNIONYCH KOBIET

W 2013 roku w ramach programu „Czas na Zmianę” - działała grupa wsparcia dla współuzależnionych kobiet. Podczas spotkań uczestniczyły one w treningach interpersonalnych mających na celu : przerwanie izolacji społecznej i emocjonalnej uczestniczek grupy, dostarczenie im wsparcia, nabycie wiedzy na temat uzależnienia i funkcjonowania rodziny z problemem alkoholowym, rozpoznanie własnych destrukcyjnych schematów przystosowawczych i pracę nad ich zmianą, poprawę zdrowia fizycznego i psychicznego, utrzymywanie motywacji do dokonywania zmian w swoim życiu, rozbudzanie zainteresowań różnymi formami zajęć praktycznych. Korzystały z porad prawnika, policjanta, pracownika socjalnego. W spotkaniach brało udział 15 kobiet w wieku od 25 do 60 roku życia.

Rozdział III – Profilaktyka trzeciorzędowa

Obejmuje przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego i degradacji społecznej oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Realizator:

Ośrodek Pomocy Społecznej

3.1. Punkt Konsultacyjny do spraw Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bystrzycy Kłodzkiej.

Zakres działania punktu konsultacyjno-informacyjnego rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych :

1. Rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta

2. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do specjalistycznego leczenia
3. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia
4. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym
5. Udzielanie pomocy młodzieży upijającej się oraz ich rodzicom
6. Rozpoznawanie zjawiska przemocy, udzielanie konsultacji dla ofiar przemocy
7. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjnym/terapii
8. Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy

Punkt Konsultacyjny to miejsce, gdzie każdy może znaleźć pomoc w tematach: prawnych, poszukiwania miejsca dla leczenia osoby uzależnionej, pomocy psychologicznej dla osoby borykającej się z uzależnieniem w rodzinie. W roku 2013 z pomocy terapeutów skorzystało 111 osób.

3.2. Organizowanie wycieczki dzieci i młodzieży

W dniach **od 30 stycznia do 01 lutego i od 29 do 31 lipca 2013 roku** odbyły się dwie wycieczki dydaktyczne, do Parku Krajobrazowego „Chełmy”, Ośrodka Edukacyjnego Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa "Salamandra" w Myśliborzu. Wzięło w niej udział w styczniu – **37** uczniów a w lipcu **25** uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjalnych z gminy Bystrzyca Kłodzka. Wycieczka podobała się dzieciom. Wszystkie punkty programu były dobrze przygotowane i sprawnie.

Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna „Igliczna” z siedzibą w Starej Bystrzycy zorganizowała kolonie letnie w Lubatowie koło Sławy, dla grupy **50 osób**, w terminie **od 10.07 do 19.07.2013** roku. Koszt pobytu jednego uczestnika wyniósł 750 złotych.

3.3. Reintegracja Społeczna i Zawodowa

Realizator:

Centrum Integracji Społecznej.

Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej realizuje ustawę o zatrudnieniu socjalnym, której celem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób wykluczonych społecznie. W 2013 roku program reintegracji społecznej i zawodowej realizowało 52 osoby, w tym 22 kobiety i 30 mężczyzn.

Struktura osób z wyszczególnieniem przyczyn wykluczenia społecznego:

- 37 osób długotrwale bezrobotnych,
- 12 osób uzależnionych od alkoholu,

- 3 osoby bezdomne,
- 3 osoby niepełnosprawne,
- 2 osoby po opuszczeniu zakładu karnego.

Rotacja uczestników:

- rezygnacja – 4 osoby
- usunięcie -4 osoby
- podjęcie pracy – 2 osoby

Program Centrum Integracji Społecznej w Bystrzycy Kłodzkiej jest ważnym instrumentem wsparcia i reintegracji społecznej i zawodowej grup nie będących społecznie i ekonomicznie samowystarczalnymi oraz ich integracji z rynkiem pracy. Zasadniczym celem jest zwiększenie możliwości wyjścia z izolacji i przywrócenia ról społecznych, ról zawodowych, szczególnie osób długotrwale pozostających na marginesie życia społecznego.

3.4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Członkowie Komisji:

- Irena Stawiarska – przewodnicząca
- Jolanta Płazińska – członek
- Hanna Sulikowska – członek
- Zuzanna Gniewek – członek
- Kazimierz Wrzeszcz - członek

Członkowie Komisji to osoby działające na rzecz profilaktyki w gminie. Zgodnie z Ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są przeszkolone w zakresie udzielania pomocy i wsparcia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Komisja współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Prokuraturą Rejonową, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, pedagogami szkolnymi, Ochotniczym Hufcem Pracy oraz Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, Centrum Pomocy Psychologiczno-Psychiatrycznej „Persona” s.c.w Bystrzycy Kłodzkiej. Działania Komisji dotyczą osób dorosłych, uzależnionych od alkoholu lub współuzależnionych. W roku 2013 odbyło się 38 posiedzeń. Na spotkania GKRPA w celu przeprowadzenia rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego wezwano 152 osoby, do Sądu Rejonowego w Kłodzku o skierowanie na leczenie przeciwalkoholowe przymusowe wysłano 2 wnioski.

W kompetencjach Komisji leży także opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w punktach w mieście i na terenie Gminy oraz przeprowadzanie kontroli tych punktów; w roku 2013 wydano 42 postanowienia dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych i przeprowadzono 11 kontroli sklepów w Bystrzycy Kł.

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
 w Bystrzycy Kłodzkiej
 mgr Małgorzata Kuchajda